

A bírálóbizottság értékelése

A bírálatra benyújtott doktori disszertáció a pszichológiai tudományban újszerű, olyan metatudományos mű, amely olyan kutatásokat és elemzéseket foglal össze, amelyek a tudomány és a tudományt művelők működését elemzik a pszichológia szemszögéből. A doktori munka jó áttekintést ad a pszichológiai kutatás mai gyakorlatának problémáiról, az azokra jelenleg adható, alapvetően a kutató pszichológus látásmódját képviselő válaszokról. A műben foglalt tanulmányok (összesen 13) komoly érdeklődésre tarthatnak számot és jelentős mértéken hozzájárulhatnak a pszichológiai kutatások módszertani és közlési megújulásához. A doktori munkát megalapozó tanulmányok mindegyike Q1-es besorolású tudományos folyóiratban jelent meg, idézettségük meghaladja az 500-at.

A tézisek elsősorban a pszichológiai kutatások elérhető adatbázisaira, a kutatói viselkedésre vonatkozó adatokra és a pszichológia tudományágában megjelent tudományos publikációk kiadói gyakorlatával kapcsolatos információkra támaszkodnak. A jelölt ezekből általánosítva von le következtetéseket a tudomány általános és a pszichológia egyes működési jellemzőire és hibáira. Elemzi a tudomány érintettjeinek (kutatók, a kutatási szféra adminisztratív és pénzügyi vezetői), a tudományos folyóiratok és könyvek kiadóinak és felelős résztvevőinek döntési és viselkedési mintázatait. A lehetséges pszichológiai értelmezési keret három nagyobb vizsgálati területre összpontosít. Eredményei rámutatnak (1) a publikációs rendszer problémáira, (2) a transzparencia hiányára, valamint (3) a kutatási eredmények elemzésében alkalmazott statisztikai eljárások problémáira.

A jelölt új tudományos eredményei:

(1) Nagyobb adathalmazokat elemezve átfogó képet ad a tudományos folyóiratok lektorálási rendszerében résztvevő bírálók munkájából származó, a kiadóknak nyújtott idői és pénzügyi hozzájárulásról. Elemzései megerősítik azokat a kutatói tapasztalatokat, amelyek az otthoni környezetben hatékonyabban végezhető kutatói tevékenységeket jól azonosíthatóvá teszik.

(2) Kidolgozott egy szakértői konszenzuson alapuló ellenőrzőlistát és hét olyan részletes szakértői ajánlást, amely segítheti a humán tudományokban a közlés és az adatok elemzésében alkalmazott statisztikai eljárások transzparenciájának növelését.

(3) Az adatkezelési hibák osztályozására építve kidolgozott (a) egy a Bayesiánus elemzések közlésében alkalmazható sablont, valamint (b) egy, szakértői konszenzusra támaszkodó, többelemzős kutatásokhoz használható sablont.

A disszertációban bemutatott munkák magas színvonalú, nemzetközi érdeklődést kiváltó kutatások. Az egyes kutatási területek önmagukban is érdekesek, az alkalmazott kutatási módszerek összetettek. Az eredmények gyakorlati hasznosulásával a pszichológiai kutatások általános elvárásai, az elemzések transzparenciája emelkedhet, a publikációs anomáliák visszaszorulhatnak.

Összefoglalva, a disszertációban felvonultatott kutatások és új tudományos eredmények teljesítik az akadémiai doktori értekezésekkel és jelöltekkel szemben támasztott elvárásokat.